

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ - СТОМАТОЛОГИЈА <i>Акредитација 2018</i>	
Назив предмета: Судска медицина		
Руководилац предмета: Проф. др Горан Илић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : XII	Година студија: VI	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: С - VI - 53	
Циљ предмета:		
Унапређење и систематизовање медицинских знања и вештина у области стоматологије у циљу разрешавања најразличитијих криминалистичко-правних питања		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Комплетирана знања и вештине стоматолога за вршење вештачења телесних повреда предела главе и лица, те за учешће у судско-медицинским експертизним делатностима најразличитијих оштећења здравља са стоматолошког аспекта		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 30	Вежбе : 15	
Садржај предмета		
<p><u>Теоријска настава</u> Да у потпуности изучи: целокупну област вештачења, све механичке, асфиктичне, хемијске, физичке, нутритивне, бактеријске и психичке повреде, да упозна студенте о свим проблемима танатологије, идентификације, те задеса, самоубиства и убиства.</p> <p><u>Практична настава</u> У оквиру практичне наставе студенти стоматологије морају бити едуковани о прегледу умрлих лица, да науче основне принципе судско-медицинског обдуковања умрлих и утврђивање одговарајућих закључака у вези са тим, да на исправан начин узимају и отпремају лешни материјал за допунске анализе, да науче начин узимања крви ради анализе на алкохол и вештачење алкохолисаности уопште, да савладају све принципе и проблеме вештачења телесних повреда, медицинске документације, спорних очинстава итд.</p> <p>Активна настава:</p>		
1. Предавања		Број часова:
1.	Судска медицина као посебна медицинска дисциплина (Историјски развој, садржај, значај, задаци, улога у ратним условима)	1
2.	Упознавање са одредбама законских прописа Кривични закон Републике Србије (кривична дела, кривична одговорност, урачунљивост, умишљај, нехат, мере безбедности, кривична дела код којих се чешће у пракси судова обављају судско-медицинска вештачења) Закон о кривичном поступку и Закон о парничном поступку (делови који се односе на вештачење и вештака) Одредбе међународног хуманитарног права. Одредбе Женевске конвенције са гледишта судско-медицинске делатности у рату	1
3.	Судско-медицинско вештачење и судско-медицински вештак О судско-медицинском вештачењу уопште Предмет судско-медицинског вештачења Обавеза лекара за обављање вештачења Стручна способност лекара за вештака Процесна способност лекара за вештака Дужности, обавезе и права лекара – вештака Одговорности судско-медицинског вештака за неизвршавање својих дужности Степени судско-медицинског вештачења Вредност судско-медицинског вештачења Етика судско-медицинског вештачења Извештај (саопштење) судско-медицинског вештачења Одређивање лекара и медицинских установа за обављање вештачења Време и место обављања вештачења Руковођење вештачењем Извештај судско-медицинског вештачења	3
Лекарска етика и деонтологија		

4.	(Хипократова заклетва и њена женеvска формулација, лекарска етика у ванредним околностима) Еутаназија, трансплантација органа, вантелесна оплодња Одговорности здравствених радника Етичка начела позива здравственог радника, посебно лекара Дисциплинска одговорност лекара Кривична одговорност лекара (неовлашћено откривање тајне, несавесно лечење болесника, неуказивање лекарске помоћи, издавање и употреба неистинитог лекарског уверења, давање лажног исказа лекара вештака)	2
5.	Оштећење здравља и смрт уопште Природно оштећење здравља Обољење као предмет судско-медицинског вештачења Природна смрт као предмет судско-медицинског вештачења (незнана, сумњива и напрасна природна смрт) О узроцима смрти уопште Услов и повод смрти Телесно обољење и природна смрт Насилна смрт	1
6.	Насилно оштећење здравља Механичке повреде: О механичким повредама уопште (настајање, динамички однос оруђа и тела, повредни делови механичког оруђа, механичка оруђа, подела механичких повреда). Опште повреде (озледе) Огуљотина коже и слузокоже. Сасушина коже Крвављење, крвни подлив, крвни и злив, искрвављеност. Нагњечина Расцеп, продор, пробој, провала Преломи и раставе костију. Ишчашење зглобова Разорина Раскомадина Шок Посебне повреде (ране): Раздерина Секотина Убодина Повреде нанете ручним ватреним оружјем (врсте оружја, метак и процес при испалењу метка, опште карактеристике повреда нанетих ручним ватреним оружјем, повреде из даљине, апсолутне и релативне близине, повреде ловачким оружјем, повреде маневарском муницијом) Повреде нанете ваздушном пушком Повреде нанете експлозивним и распрскавајућим средствима Механичке повреде појединих делова тела: Повреде главе (поглавине, костију лобање, повреде главе које настају у току порођаја, потрес мозга, контузија мозга, притисак на мозак, епидурални и субдурални хематом) Повреде врата и грудног коша Повреде трбуха Повреде горњих и доњих екстремитета Повреде из саобраћајних задеса: на путевима, у железничком и ваздушном саобраћају	6
7.	Асфиктичне повреде Насилно механичко удушење уопште (клинички и обдукциони налаз) Насилна механичка удушења запушењем Запушење носа и уста Запушење ждрела и гркљана Запушење душника и главних диушница Утопљење Насилна механичка удушења стезањем Загушење Задављење Вешање Притисак на грудни кош	3
	Хемијске повреде О отровима и тровањима уопште	

8.	<p>Услови тровања уопште Дијагностика тровања уопште (начин и утврђивање тровања, доказна вредност начина утврђивања тровања) Тровање појединим отровима (јетки отрови, сирћетна есенција, живина и арсенова једињења, угљен моноксид, цијанова једињења, барбитурати, инсектициди, органски растварачи) Оштећење здравља биолошким лековима и серумима Наркоманија (морфин, кокаин, хашиш и др.) Тровање алкохолом уопште. Тровање етил алкохолом (алкохолна пића, метаболизам алкохола, клиничке појаве и стања акутне алкохолисаности, утврђивање алкохолисаности код живих особа, лешни налаз код акутног тровања алкохолом и алкохоличара, постморталн аразградња, стварање и дифузија алкохола, алкохолисаност учесника у саобраћају, алкохолисаност и урачунљивост).</p>	4
9.	<p>Физичке повреде Опекотине и опаротине Сунчаница и омарица Смрзнутост Повреде атмосферским електрицитетом (громом) Повреде електричном струјом Повреде енергијом зрачења. Повреде од експлозије атомске бомбе. Нутритивне повреде Насилно гладовање и насилна жеђ Бактеријске повреде О бактеријским повредама ауопште Алиментарна инфекција и секундарне инфекције повреда Психичке повреде О психичким повредама уопште</p>	2
10	<p>Вештачење телесних повреда (коментар одговарајућих чланова Кривичног закона) Тешка и лака телесна повреда Одредбе Закона о кривичном поступку у вези вештачења повреда Утврђивање налаза код вештачења повреда Критеријуми за квалификацију тешких и лаких телесних повреда Утврђивање начина повређивања и порекла повреда Појединачно и збирно дејство повреда Дејство повреда уопште и у конкретном случају Вештачење повреда на основу медицинске документације и других података у судским списима Извештај о вештачењу телесних повреда Вештачење повреда у грађанско правним споровима Правни појам штете Видови имовинске и неимовинске штете проузроковане повредама Методологија вештачења видова имовинске и неимовинске штете проузроковане повредама Извештај о вештачењу повреда у грађанско правним споровима</p>	2
11	<p>Танатологија Умирање и смрт Агонија Клиничка, привидна и биолошка смрт Виталне реакције Заживотне, агоналне и постморталне повреде Трауматско обољење и морбозна повреда Лешне особине (хипостаза крви, бледило, мртвачке мрље, хладноћа, укоченост, млитавост, постмортално испаравање и сасушивање, ацидификација ткива, постмортално самоварење) Лешне промене (труљење распадање леша, гњилење, сапонификација, мумификација) Утврђивање смрти, суправитални знаци, одређивање времена настанка смрти Прописи о прегледу умрлих лица. Верификација узрока умирања обдукцијом леша Судско медицинска обдукција леша на захтев правосудних органа (посебно о обдукцији леша зачетка и новорођенчета, код сумње на тровање и укопаних лешева)</p>	2

12	<p>Идентификација Идентификација живих особа (одређивање пола, утврђивање доба живота, описивање, показивање, фотографисање, дактилоскопирање, антропометрија) Идентификација спорног очинства (антропометријско и хематолошко вештачење) Значај и начела идентификације живих у рату Идентификација лешева (утврђивање пола, доба живота, описивање, показивање, фотографисање, дактилоскопирање, антопометрија) Организација сакупљања, транспорта и идентификација лешева приликом масовних катастрофа и у рату</p>	1
13	<p>Задес, самоубиство, убиство З а д е с Дефиниција, састојци и врсте задеса Учесталост и знаци задеса Постанак и развитак задеса (акцидентогени фактори на страни задесилаца, задешеника и код задешења) Утврђивање и разликовање задеса С а м о у б и с т в о Дефиниција и суштина самоубиства (суицидогена диспозиција и мотиви) Покушај самоубиства, разлика између покушаја самоубиства и самоповреде Значај самоубиства уопште Врсте самоубиства Особености самоубица и самоубиства Утврђивање и разликовање самоубиства уопште Посебна дијагноза и диференцијална дијагноза самоубиства Судско медицинска питања приликом дијагностике и вештачења самоповређивања у рату У б и с т в о Дефиниција и суштина убиства са судско медицинског становишта Врсте убистава Особености убијања Хомоцидогени фактори на страни убијеног Убице (психофизиолошке особине, соматофизиолошка својства, соматопатолошка својства, социјални моменти) Утврђивање и разликовање убиства Обележја убиства као кривичног дела у кривичном закону (убиство, убиство на мах, убиство из нехата, убиство детета при порођају) Судско-медицински аспект насиља у породици (облици и врсте насиља у породици, породично-правна и кривично-правна заштита од насиља у породици, улога судске медицине у расветљавању дела насиља у породици)</p>	2
	Укупно	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	<p>Преглед умрлих лица Уводне напомене: Правни прописи о прегледу умрлих лица и верификација узрока смрти Медицинска документација о прегледу умрлих лица Организација прегледа умрлих лица В е ж б а њ е: Преглед умрлог лица Сачињавање записника и медицинске документације о прегледу и за транспорт леша</p>	1
2.	<p>Судско-медицинска обдукција леша Уводне напомене: Циљ и задаци судско-медицинске обдукције леша Организација судско медицинске обдукције Прибор и услови за обдукцију Опште и специјалне обдукције Обдукциони записник Вежбање: Обдукција леша (учествовање у својству обдуцента и помоћника обдуцента, диктирање и писање записника, сачињавање закључка и давање мишљења у два случаја) Разматрање завршених обдукционих записника</p>	5

3.	Утврђивање и вештачење алкохолисаности живих особа Уводне напомене: Захтев за вештачење и утврђивање алкохолисаности Прописи о неопходности утврђивања и вештачења алкохолисаности Начин утврђивања алкохолисаности В е ж б а њ е: Упознавање са алкотест прибором Преглед испитаника и утврђивање клиничког налаза о стању алкохолисаности Узимање крви за анализу на алкохол Паковање и експедиција материјала за анализу на алкохол Сачињавање записника о утврђивању и вештачењу алкохолисаности Разматрање завршених записника о утврђивању и вештачењу алкохолисаности	1
4.	Вештачење повреда Уводна напомена О судско-медицинском вештачењу повреда уопште О извештају судско-медицинског вештачења уопште В е ж б а њ е: Утврђивање налаза код вештачења повреда у кривичном поступку и грађанским парницама на основу прегледа оштећеног лица, медицинске документације и других података у судским списима Давање мишљења код вештачења повреда у кривичном поступку и грађанско правним споровима на основу утврђеног налаза Сачинавање извештаја о вештачењу повреда у кривичном поступку и грађанско правним споровима Разматрање завршених извештаја о вештачењу повреда у кривичном поступку и грађанско правним споровима	6
5.	Присуствовање судскомедицинском вештачењу на судском претресу или расправи Уводне напомене: О судско медицинском вештачењу на претресима и расправама В е ж б а њ е: Присуствовање судско-медицинском вештачењу на претресима или расправама у суду	1
6.	Прикази Приказивање и упознавање са макропрепаратима из музејске збирке Приказивање фотодокументације извршених судско-медицинских вештачења (дијапозитиви, фотографије, филм)	1
	Укупно	15

Препоручена литература:

1. Судска медицина, В. Оташевић и сарадници, друго допуњено издање, Мед фак, Ниш, 2011.
2. Судска медицина, М. Тасић и сарадници, прво издање, Змај, Нови Сад, 2007.

Методe извођења наставe:

- Интерактивна теоријска и практична настава
- Консултације
- Рад у малој групи

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Положени сви предмети из курикулума студијског програма

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе

- Присуство и активност на предавањима: 0-3 поена
 - Активност на вежбама: 0-7 поена
 - Тестови: 0-20

Завршни испит

- Практични испит: 0-20 поена
- Усмени испит: 0-50 поена

Критеријум оцењивања за коначну оцену на испиту

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена
- Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена